

at støtte Spekulationen, men Spørgsmaal om at komme til Hjælp, om at afhjælpe en Nød, en Nød, der er større ved Inddæmningsdiger end ved egentlige Beskyttelsesdiger, fordi Inddæmningsdigerne Brud medfører, at hele Arealer staa under Vand, og det ikke er muligt for Vedkommende at komme dertil, ligesom man, naar man overhovedet skal have Hullerne stoppede, maa hente Materiale fra høireliggende Steder. Men der er ogsaa en anden og meget væsentlig Interesse foruden den Nytte, vedkommende Egn kan have deraf, nemlig en Interesse for Statskassen, som taler for ikke at stille sig altfor ugunstig lige over for disse Diger. Man vil maasse nu sige mig: De Paagjældende kunde have faaet Arealerne styldsatte, da de vare 10—12 Aar gamle. Nei, det have de ikke kunnet. Thi de allerfleste Koncessioner sige, og med Ret, at man ikke kan faae Styldsatning før efter 20 Aars Forløb. Staten, som gjennem disse Inddæmningsdiger erhverver et Beskatningsobjekt, kan nemlig ikke vare tjent med at faae dem styldsatte, forinden de ere saa gamle, at de kunne antages at blive en nogenlunde betydelig Gjenstand for Beskatning. Vilde Cierne, strax efter at Anlaaget var særbdigt, og Vandet var gaaet ud, sige: Skyld sat os nu, vilde Staten jo svare: Nei, I skulle have megen Tak; det I nu have, er ikke ret meget værd; men lad os vente en Snæs Aar, saa skulle vi nok komme og styldsatte Overs Land. Netop dette, at det ikke er de vedkommende Ciere muligt selv at gjøre Noget, forinden 20 Aar ere omme, forekommer mig at være et Moment, der maa opfordre til at lade Humaniteten raade i disse Tilfælde og komme de Skadelidte til Hjælp med en saa begrændset Ret, som der her er Spørgsmaal om, idet de Herre ville have set, at det ikke er Tale om at udvide de andre Paragrafer i Loven, men kun om at staae de Vedkommende Udgang til at kunne erhverve det fornødne Fyld for at dække de Huller, som Stormflod har tilveiebragt i deres Dige, og som har gjort, at hele den betydelige Kapital, hele den betydelige Tid og alt det Arbejde, som er anvendt derpaa, ligger hen til ingen Verdens Ting. Det stiller sig saaledes for mig, at der er gode Grunde for at gaa ind paa de Forandringer, der ere skete i det andet Thing. Men jeg skal endnu tillade mig at fremhæve en Side af Sagen, der ogsaa forekommer mig at kunne indeholde sæv Dpförbring for dette Thing til Afsæt at stille sig paa et abstrakt Standpunkt i dette Tilfælde. Det lader sig nemlig ikke benægte, at, er der noget Lovforflag, der i det andet Thing er blevet behandlet med en vis Moderation, skjøndt stærke Lidensflaaber have gjæret, da er det dette, og det maa siges at være i høi Grad moderat, naar man har med alle Stemmer mod een vedtaget Lovforflaget med disse to efter min Formening mindre betydnende Ændringer. Jeg tror derfor, at der er Dpför-

bring for Landstinget til at vise det andet Thing den Imødekommen, at man ikke ved nu at forandre Lovforlaget ikke blot sinker Loven, men beskærrer, jeg tør næsten sige, slaar den ihjel; thi det vilde være mig umuligt, ogsaa om der var Tid dertil, at faae det andet Thing til at frakalde disse to Punkter, som ere de, det væsentlig har sat Pris paa at faae sat ind i Lovforlaget. Endnu en Betragtning skal jeg tillade mig at gjøre, og jeg skal i den Retning vende tilbage til det Saab, som Udvalget har, nemlig at se dette Lovforflag gjennemført. Jeg tør paastaa, at det er et Lovforflag, som med ikke liden Sængsel imødeses paa ikke ganske faa Steder i Landet. Den sidste Tids Begivenheder have paa sine Steder fremfaldt baade Onske derom og Erfjendelse af Nødvendigheden af at sikke sin Eiendom ved Diger. Saaledes foreligger der for mig Duffer om, at man dog maatte faae dette Lovforflag gjennemført, for at man kan sætte de Foranstaltninger i Værk, som der synes at være stor Lyst til, da man har indset deres Nødvendighed og har Villie til at offre Noget derpaa. Jeg kan derfor ikke Andet end ogsaa fra dette Synspunkt at anbefale det høie Thing ikke at vedtage de Ændringsforslag, Udvalget har henstillet til det, men at vedtage Lovforlaget i den Skikkelse, hvori det er kommet fra det andet Thing.

Strup: Derfor der her kun var Spørgsmaal om hvad der i og for sig var det Hensigtsmæssigste eller Spørgsmaal om en Grad af Hensigtsmæssighed, saa skulde jeg være den Sidste til nu paa det fremrykkede Punkt af Forhandlingerne, hvorpaa vi befinde os, at gjøre nogen Indsigelse imod en uforandret Vedtagelse af Lovforlaget, men medens man meget godt kan henstille til Thinget at vedtage Bestemmelser, om hvis Hensigtsmæssighed Thinget i og for sig ikke føler sig overbevist, blot for at faae en Ende paa Sagen og faae Loven ud, saa forstaar jeg oprigtig talt ikke, at man kan bruge de samme Udtryk, at man kan tale om at henstille, hvor det gælder et Principspørgsmaal, hvor det kommer til at gælde det Spørgsmaal, om vi nu, første Gang siden 1849, skulle gjøre Brud paa Bestemmelsen i Grundlovens § 82, at Ingen kan tvinges til at afstaa sin Eiendom, undtagen hvor Almenvellet kræver det. Jeg ser oprigtig talt ikke Forskjellen mellem at give Expropriationsret til at sætte Diger og at give Expropriationsret til at iflandssette de samme Diger. Derfor det er forsvarligt lige over for Grundeierne, forsvarligt over for Grundlovens Bestemmelse, at give Expropriationsret til Iflandssetelse af skadelidte Diger, maa det ogsaa være forsvarligt at give den til de samme Digers første Dpførelse. Jeg maa tilstaa, at det er mig fuldstændig umuligt at se den principielle Forskjel, der er mellem disse to Spørgsmaal, og det forekommer mig, at, naar man ser hen til, med hvil-